

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr. Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.	Felolós szerkesztő és laptulajdonos: ISSEKUTZ JÁNOS. Kiadó: Papp György , Gyulafehérvár.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda Gyulafehérvárt. Hirdetések díjszabály szerint.
--	--	--

A vidék.

Az utóbbi két évtized alatt, de különösen érezhető a mostani években, hogy a vidék rohamosan hanyatlik és szegényedik. A vidék iparosai és kereskedői nyögnek a keresetlenség és a szegénység jármái alatt, a legéletravalóbb vállalatok panganak és általános a minden ágon való hanyatlás.

Csodálatos, ha vizsgáljuk ennek okait és rájövünk az okokra. Külömben is egy szomorú tényt lehet a bajok összes kútforrásának tekinteni. Mindenki a fővárosba törekszik, ott akar érvényesülni és ha már a vidékre „ássa el magát,” legalább szükségleteit a fővárosból szerzi be.

Ha kell bútort, azt a fővárosban olcsóbban kapom meg, gondolja az illető. Itt nagyobb a választék, nagyobb a konkurrenzia és így kisebbek az árak. Arra nem gondolnak, hogy itt nagyobbak a munkadíjak, vagyont képvisel a házbér, s nagy az adó. A bútorgyárosnak pedig ezt vevőin kell behozni. Még a konkurrencziát is a vevőnek kell megszínnyleni, mert a gyárosnak nagy választékot kell raktáron tartani. És a nagy raktár nagy összegbe kerül, a választék nagy tőkét foglal a magában és honnan szedik a kamatokat? A vevőtől.

Igy van ez minden vonalon. A fővárosból szerzik be a családok divatcikkeiket és csak azt tartják szépnek, izlésesnek, szemrevalónak és viselhetőnek, ami a fővárosból kerül ki. Valóságos versengést folytatnak a vidéki előkelő családok nőtagjai, hogy egy-egy ruhadarabjuk izlés és kiállítás tekintetében páratlanul álljon és ahhoz hasonló ruhadarabja ne legyen egyik ismerősének sem. Ha a vidéken készítené, úgy ha valakinek megtetszik, egyszerűen utána csináltatja. De keresse fel a fővárosba az eredeti forrást!

Ezt a versenyt is persze a vidék kereskedelme színyli meg.

Ha valaki szép bérházat vagy magánlakot akar építeni, a terv elkészítését okvetlen egy „pesti“ műépítészre bizza. Kerüljön sok ezer forinttal többbe, de azt akarja, hogy eldicselkedhessék, miszerint egy országos hírv műépítész tervezte az ő házat.

Igy azután mellőzik a vidéki iparost és a vidéki építészt. Még a díszítéseket, fa- és vas munkákat is fővárosiakkal készíttetik.

De nemcsak a bevásárlásokat, a szükségleteket fedezik a fővárosból.

Ha egy vidéki földbirtokosnak tőkére van szüksége, vagy ha egy tőkepénzes pénzt akar elhelyezni, kölesönt a pesti intézeteknél vesz, tőkéjét a pesti intézetekben lájja biztosítva. Ha pedig ez a tőkepénzes részvények vásárlására szánja el magát, úgy pénzét ugyancsak fővárosi vállalatok részvényeibe fekteti, de nem meri pártfogolni városa ipari és pénzügyi vállalatait.

Szóval: a vidéki nem pártfogolja a vidékit és tömjénezi valóságos majomszeretettel mindazt ami fővárosi.

Igy azután pusztul a vidék. De pusztul maga a vidék intelligenciája is. Mert a hanyatlás nem csak az ipar és kereskedelem rohamos pangásában és hanyatlásában mutatkozik, hanem más jelenségekben is.

Igy például a diplomás emberek és mindazok, kik tudományukkal vagy tehetségükkel érvényesülni akarnak, a fővárosban kívánják elérni boldogulásokat. Kicsinynek tartják erre a vidéket és nem méltónak, hogy ott szerezzenek maguknak hírt, tiszteletet vagy elismerést.

S az illetékes körök — sajnos — maguk is osztják, ez a hibás nézetet. A nagy tehetségnek a központban a helye! Ez a jelszó. A nagy tehetségnek szüksége van a fővárosi légkörre és csak itt találhatja meg az ő méltó helyét és környezetét.

Pedig ez nem igaz. A nagy tehetséget észreveszik és méltányolják mindenütt és a nagy tehetségekre tiszszeresen szüksége van a vidéknek.

A vidéknek most nincs társadalmi élete. Nem lüktet vér a vidéki társadalomban, mintha halóálmát aludná. Egy-két nagy város életképes és munkabíró társadalmától eltekintve, a vidéki városokban nincs élet, nincs gyülekezés, nincs együttműködés, és nincs semmiféle társadalmi akció. Nem törődnek sem irodalommal, nem éreznek magukban erőt és akaratképességet nemes czélok előmozdítására és humánus alkotások megteremtésére, legfeljebb csak politizálnak.

Igy vagyunk persze a vidéki színházakkal is, melyeknek nincs közönségük, az irodalmi társaságokkal, melyeknek nincs elég tág működési körük, így a sajtóval, melynek nincs közönsége, így a csekély számú jótékony körrel, melyeknek nincsenek tagjai, ha csak a kasszinók kártyakompániáit nem tekintjük jótékony célú társaságoknak.

Foglalkozni kellene a vidék bajaival és mostani hanyatló állapotával, friss vért, embereket kellene levinni a vidékek társadalmába, akik tudnának ott új életet is kelteni. Mozgalomnak kellene keletkezni az ipar és kereskedelmi kamarák kebelében, melylyel meggátolnák a vidéki ipar és kereskedelem pusztulását, és keresztül vinnék, hogy a vidék a vidéken szerezze be szükségleteit.

Ha nagyobb tőke fog állandóan közkészen forogni a vidéki városokban, ha nagyobb lesz kereskedelmi, ipari és közgazdasági élete, ha a vagyonosodás nagyobb mérveket ölt, úgy e javulás önként magában rejti a társadalmi téren való javult állapotok bekövetkezését is.

A pénz mozgó ereje mindennek és ha nem küzdenek vidéki polgártársaink gondokkal és rendelkeznek tőkével, bizonyára nem ijednek meg és nem húzódnak vissza minden nemes célú társadalmi akcióitól, hanem igenis részt vesznek a társadalmi életben és ezzel valódi társadalmi életet teremtenek.

És ha a vidéki városoknak társadalmi élete

TÁRCZA.

A szikra.

Csodásan szép, bűvös félhomály derengett. Az ablakokon átszűrődő világosság mind gyérehb lett, a tárgyak már csak körvonalaikban láthatók. A kandalló lobogó lángjai is alább hagyták szeszélyes táncukat, — csak egy-egy felvillanó nyaldosó lángnyelv veté árnyékát a padozatra, hogy aztán pajkos kobold módjára továbbtünjön.

Az alkony bontogatni kezdé sötétlő fátyolát csend van titokzatos bűvös csend oly időpont, midőn a lélek zavartalanul átengedheti magát ábrándjainak, midőn önmagunkkal foglalkozunk, mindön érzéseinket vizsgáljuk és az átélt dolgokat a a magány mystikus csendjében újra élvezzük, — vagy átszenvedjük.

Igen, mert a mikor a legnagyobb boldogság ragyogása és üdve vesz körül, akkor éreztük a legsajgóbb kint, gyötrelmet. A kettő bü kísérelje egymásnak, — elválhatatlanok a sirig. Ki ne érezte volna, midőn a gyönyörtől ittasultan egész lényében a tulvilági kéjnek, majdnem leroskadt a túlradt boldogság érzetében, egy metsző éles fájdalmat keblén átfutni mely e pár szóban leli átkos magyarázatát: mért nem lehet ez örökre így? Ah, e vergődését a szívnek, e láthatatlan, de gyötrő harezát sokan átszenvedték már.

A mámor önfeledt pillanatában, midőn egész

valónk a tulvilági boldogság honában lebeg ott és akkor jövünk arra a kétkedésre, hogy nem-e futó képzelet, csálóka ködkép, mely után vágyva nézünk?

. . . . S a mámor, mely zsi bongva tartotta lényünket, oszladozni kezd igen, hogy helyet adjon egy folyton emésztő lázongó érzeménynek, mely az agyat örülettel, . . . s a szívet szét pattanással fenyegeti!

. Ilyen lázongó gondolatok súlyától inditva tört út egy kifejezhetetlen sóhaj, — egy elfojtott nyögésszerű sóhaj — a fenn említett néma csendben, majd gyors léptek bizonyították, hogy e csendben, e titokzatos homályban, nagyobb zaj, nagyobb harez van, mint a külvilág zsi bongó chaossában.

Mi az egy lélek vergődése, mi a külső ellenségekkel való küzdelem: az önmagával, a saját óhajtsái ellen való küzdelem szemben!

Soba — legsúlyosabb szenvedésti ifjuságában sem tombolt még bensejében oly vad vihar, mint e pillanatban. Egyszerre egy új, ismeretlen hangok hallatszottak szívében melyek minha visszhangjai lettek volna az ifju bensőségteljes, könyörgő szavainak. Még most nincs föleszmélve, még mindig abban az ismeretlen bűvös világban jár, melyben sokan életüket veszítették Még most sem tudja, hogy történt csak emlékezik hogy az ifju ellenállhatatlan erővel vonta keblére, . . . s a két ajk egy hatalmas áramlattól inditva, — egy édes, egy forróan odata padó csókban egyesült Ah e percz gyönyöre, e percz üdve fölért egy élettél! — —

Megfejtethetlen rejtély a szerelem! Hozhatják évek, s születhetik egy percz alatt. Soha egyetlen pillanatra sem gondolt arra, hogy ez ifjut szerethető,

— és most mint viharos fölleg, lebegett feje felett a veszély és ezt ösztönszerűleg érzé minden áron el kell szakítania magát ez embertől, ha ama veszély áldozatává nem akarja, hogy egyikük se essék.

Mint valami csodás álom úgy tűnik fel az egész, de a kezében rejtelmesen zörgő papírlap bizonyítja, hogy való. Minden betűje, minden vonása ama vad és oly édes érzést tolmácsolja, melyet hallani, tudni kimondhatatlan jól esik.

Gyöngé volna, ha ezekre, mint alapra, fektetné a jövőt — nem mintha jellemében nem bizna, de a jövő az oly bizonytalan, oly láthatatlan, hogy ha lehetne sem tekintene bele. Most egyelőre megelégszik a jelen boldogságával, még a fülében cseng az ifju lázas szava: „Ászonyom! sokat csókoltam, de az Ön csókja elveszi eszemet elbódít; mi ez!”

— Mi ez?

E kérdésre az arcán végig fut az érzelem heve, egész lényé remeg az izgalomtól, a szemében lobogó láng fölszárítja az előbbi aggodalom által sajtolts reszkető könyvt s ittasan rebegi:

— Mely egész valómat oltthatatlan lángra gyulasztá s a szunyadó érzést föléleszté az csupán egy kis szikra volt!

V né Ilonka.

eleven és működés-képes lesz, nem fognak a fővárosba kívánczolni mindazok, kik tehetségüket és tudományukat most nem érvényesíthetik. Terjedjen ki a kormány figyelme a vidékre is, mert az ország nem a fővárosából él és lesz nagygyá, hanem a nagy vidék rendezett állapotai is hozzájárulnak az állam erejéhez és háztartásának szilárdságához.

Az »ülő század.«

— Egészségünk érdekében. —

Századunkat elnevezték a felvilágosodás, találmányok, alkotmányosság századának, nihilista- és többféle századnak. Legújabbban egy német író a századot jellemző elnevezések sorát még egy jelzővel toldotta meg. Elnevezte a jelen századot ülő századnak.

Egy korban sem ült annyit az emberiség, mint a XIX. században. Legszemből gyermekkortól kezdve óráig ülünk a padban, sokan az egyetemi tanulmányok ideje alatt ismét csak ülnek; ülünk a bureaukban, a comptoirokban, a hivatal-szobákban, mint tudósok az íróasztal mellett, mint tanítók, tanárok a cathedrán, ülünk évekig, évtizedekig, egész életen át, míg végre fáradt testünk egy napon összeesik és — örök nyugalomra elhelyeztetik. — Egy ülő század gyermekei vagyunk!

A folytonos ülés nem előnyös sem testünk, sem szellemünk természetes kifejlődésére. A sok ülés káros befolyást gyakorol a vérkeringésre, a táplálás processusára, lomhakká és bágyadtakká tesz, vértorlódásokat okoz és általában az életműködést hátráltatja, akadályozza, sőt kérdésessé teszi.

A rendszeres tornázás legelőnyösebb befolyást gyakorol a táplálkozási szervek tevékenységére és a vérkeringésre.

Ez igaz állításból folyólag sok betegségnek elejét vehetjük a rendszeres tornázás által és pedig:

1.) Ha csak ülő élet foglalkozásban vagyunk a nélkül, hogy izmainkat tevékenységre serkentőnk, a vértömeg vesztéssel, megakad, hiányos lesz az anyagcsere és végre chronikus bajok: gyuladások és belső szervek elfajulása áll be (görcvényesség, sápkór, vérszegénység, hypochondria, melancholia, migrain, gyomorkatharus, gyomorgörcs, gyomorkeményedés stb.)

2.) Senki sem tagadhatja, hogy a tornázás leginkább és legtökéletesebben erősíti az izomrendszert.

Az izmok erősítése által elháríthatjuk az idegbajokat, a gyomorgyengeségeket, az altesti bajokat, az izomremegést. A mellbetegségek visszavezethetők a szűkmellűségre.

A túlságos nagy hájasodásra (kövérségre) való hajlam ellen is az izom munkája a legjobb soványító gyógymód; 8 — 10 órai izom-működtetés által 1. gr. zsírt használunk el és ha az izomműködtetés folytonos a zsírt elvesztjük.

3.) A tornázás sok betegség ellen véd a nemes szervek harmonikus kifejlesztése által.

A sok közül álljon itt egy eset.

A tüdő mély lélekzetvételénél kúpalakúlag terjed ki. A kúp csúcsa felfelé, alapja lefelé van irányítva, önkénytelen mozgásnál (alvásnál, rendes lélekzésnél) a tüdőnek csak az alsóbb része terjed ki; önkéntes mély lélekzésnél ellenben a csúcsok is kitágulnak. A tüdőre is áll az, a mi minden szervre nézve bebizonyított tény, hogy t. i. ha hiányosan vagy egyáltalában nem működik, nincs használva: idővel elpusztult. A tüdőnél többnyire a csúcsoknál kezdődik az aszkór. Ezen tüdőbajnak különösen az irnokok és szabók vannak kitéve, tehát oly emberek, kik folytonosan ülő helyzetben foglalkoznak. Távol van ellenben azoktól, kik másznak (hegymászók), futnak, vezényelnek. A tornázásnál a maszó szerek és a korlát azon szerek melyek az aszkór (a tüdővész,) ellenszerei.

4) Elejét vesszük sok betegségnek a test edzése által. Itt is a tornázás jelentékeny szerepet játszik, különösen, ha szabadban történik és tornakirándulásokkal van összekötve.

A tornagyakorlatok gyógyhatása tekintetében a régi és újabb idők minden orvosa egyetért.

Csak a rendszeres tornázás által fog a test az erő oly magas fokára fejlődni, mely forrásává lesz a zavartalan egészségnek. Ez által meg lesz adva a lehetőség, hogy a testet egészségesen és épen késő életkorunkig fentartsuk és a meggyengített organizmus, újra felélesszük!

Hát csak a tornázás által lehet a test állandó egészségét fentartani? Határozott igennel kell válaszolnunk; mert minden egyéb testi foglalkozás a testet többé-kevésbé egyoldalul képezi és csak oly tevékenységet fejt ki, melylyel csak bizonyos számú és nem az összes izmok erősíttetnek. (A kovács ritkán mellbeteg, de szenved lábbajokban.)

Ezek alapján állíthatjuk, azt is, hogy a tornázás visszahat a szellemre is.

Tény, hogy az, ki a vértorlódásokat az agyra,

szívre, tüdőre, megakadályozni, széles mell és könnyen lélekzeni, a gyomort és az alsó testet tevékenységre serkenteni képes, ki jól formált csontokkal rendelkezik: a szív elhajasodásából eredő ájuldozásokat nem ismeri az, jól fogja magát érezni és zavartalan, vidám kedélyű lesz. A testi jó érzés hat humorunkra.

De hát kérdezheti valaki mi köze a szellemnek a nyújtóhoz, az ugráshoz, a lendülésekhez stb? Igen sok köze van.

A tornázás figyelemhez és pontos megfigyeléshez szoktat. Minden ugrás és más szeren végzendő gyakorlat kivitele különböző factorok eredménye. Hogy pl. az ugrás helyes legyen, kell, hogy az iramodás és a felugrás energiája a repülés alatti testtartás és leugrás biztossága együtt közreműködjenek az egésznek kivitelére; arra, hogy helyesen megítélhessük az iramodás távolságát pontos megfigyelésre van szükségünk. Erre van szükségünk más tornagyakorlat kivitelénél is, tudnunk kell a módját, el kell találnunk a fogást.

A tornázás megtanít arra is, hogy olyannak tekintünk a világot a milyen valójában, s ne fussunk az elérhetetlen ideál után.

A legmerészebb gondolatmenet sem segít fel minket a nyújtóra, hanem igenis egy felbillenés, egy kimért felhúzóda, egy fellendülés. Fantáziánk legmesszebb menő szárnyalása sem röptült át az ugró zsinóron, hanem csak a kiképzett és kellően alkalmazott erőnk. Ellenfelünket hősenekkel földre nem teríthetjük le, de igen úgy, hogy ha megmarkoljuk, műtörtően megfogjuk és lábáról le vesszük. A szereken való gyakorlatoknál azon meggyőződésre jutunk, hogy erős akarral, izmaink erősítésével derék munkát végezhetünk és ha gyöngébbek is vagyunk, következetes erőfeszítéssel nagy akadályokat győzhetünk le. Erőnk és ügyességünk nagyobbodni fog, világnézetünk ez által is correctebb lesz. Bátorságunk és önértékelésünk fokozódni fog és öntudatunk zseitelni kinővései helyett biztoság erősödik meg bennünk a világgal s az élettel szemben. A sokoldalú tornagyakorlatok gyors megmondoláshoz szoktatnak, mi által sok tévovásztól és tépelődéstől szokunk le.

Mindezek együttevén emelik erkölcsi erőnket emelik bennünk az intelligentiát.

„A testgyakorlás nemcsak a testi erőt, hanem a lelki erőt is növeli? Ezt hangoztatta legújabbban belügy-miniszterünk.

Az év folyamán mind sürűbben hangoztatták napi lapjaink is a testgyakorlatok égető szükségét és nagyobb elterjesztését.

Ülő századunk vége felé kezdik észrevenni minálunk is, hogy a sok ülés egészségügyünkre rossz befolyást gyakorol, belátják, hogy több mozgást kell végeztünk, hogy a tornázást mint egyikét a jelenkor legszükségesebb és legcélszerűbb átalakítási eszközeinek kell tekintenünk.

A. T.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár, 1897 február 18.

Műkedvelők.

Van városunkban egy lelkes kis csapat, a mely műkedvelők nevezet alatt tartja fenn már évek óta magát, s mint ilyen hivatalban van a társadalmi életműködésnek koronáit egy kis lökést adni, a nemesebb élvezetek iránt érdeklődést kelteni, ösztönözni a mindennapi életben való felülemelkedésre; a szépet és jót megkedveltetni s megutáltatni a rosszat, a káros és erkölcsrontó szokásokat, a tulajdonképpen korcsmai szórakozást, mely jobb időöltetés hiányában kínálva kínálkozik a munkában agyoncsigázott iparos ifjúságnak.

Mert hát mint tudvalevő, a műkedvelők iparosokból állanak; ők érzik első sorban szükségét az önművelés hasznának; a jónak megismerése, a szépek gyakorlása inkább látszik előtűnik biztosabb átmutatónak a társadalom hasznos polgáraiá való nevelkedésük céljában, mint az oktalan dözszölés, a csupán testi és semmi lelki élvezetet nem nyújtó dinomdánomozás.

S törekvésük éppen ez okból tiszteltre méltó. Mert ha tekintetbe vesszük a mi iparos ifjúságunk helyzetét, szinte igazat kell adnunk nekik abban, hogy nincs terük a csiszolódásra, a családokkal való érintkezés számba nem vételtük miatt lehetetlen, mert az iparos, ha leánya van, nem igen látja szívesen a saját rangjából házára, neki úr kell, az iparos szerinte sem ember.

Hol fejlődjék tehát a benne rejlő csak Istentől vett — emberi segítséggel nem gyarapodhatott — nemesebb érzület magát az emberi névre méltóvá tenni? Hisz a családokkal való érintkezés már magában véve feltételezi az iskolai nevelés áldásaiban nem részesülhetett ifjúnak az önművelés, a külső tisztaság és csinosodás, a takarékoság, és a szép beszédnek gyakorlását. Egy jóra való iparos ifjú, ha egy tisztességteljes polgári családtól felkaroltatik, minden gondolatával azon szokott lenni, hogy az esetleges ferdeségeit leküzdje, szellemi fogyatkozásait hasznos könyvek olvasása által pótolja, ismereteit gyarapítsa, hogy így magát mintegy kiegyesítve, a bizalmatlankodó családfő maga iránti jó indulatra ser-

kentse s így tiszteltté tegye az iparosban az embert, tiszteltté tegye az emberben az iparost.

Amde ez nálunk nincs meg, mert a mint megjegyeztük, nálunk az iparos ifjút becsülik a legkevésbé. Jobb családnál nincs helye az iparos ifjúnak, elutasítják, lenézik; arról pedig, hogy házasságot kössön egy jobb családbeli polgárlánygyal, ne is álmodják, mert ezt úgy sem érheti el. Ott vannak a házassági hirdetések: Vas Pál kovács segéd feleségül veszi Höllyagos Panna cselédleányt, Dióssy Kelemen szappanyos házasságot ohajt kötni Náprágyi Julesa szolgálóval stb. stb. Ilyen a helyzete a mi iparos ifjúságunknak. A tisztességteljes körök kizárják, az alantok kapva kapnak rajtok. Ha nem számol az ifjú önmagával idejekorán s nem igyekszik a tapasztalt mellőzést inkább intésnek venni arra nézve, hogy törekedjék műveltségre, csinosodásra, önállóságra, — az alantok körök könnyen behálózják, lefogják s ő megszünt számba vehető tagja lenni a társadalomnak.

Ennek a meggyőződésnek vette czélba az évekkel ezelőtti alakult műkedvelő társaság, mely bár működésében még mindig a legkvalifíciósabb indolenciával találkozik úgy a jobb módú iparosok, mint az úgynevezett „intelligencia“ részéről, kitartással küzd, harcra a terjedő és ragadós betegség ellen, ki-ki bontja zászlóját, összehívja lelkes bajvivőit, dolgozik lankadatlan erővel, el nem csüggedő kitartással.

Igy dolgoztak most is minden többször megintált „úri“ támogatás és pártolás hiányának dacára is, csak saját józan ítélletükre bízva művészetük kidomborítását, érvényre emelését, midőn a „Huszár szerelem“ cz. két felvonásos vígjátékot színe hozták.

Dolgoztak és munkájuk nem volt hiába való.

Mintha teljes életükben a szalonok sikos parkettjén mozogtak volna, mintha örökké az elegáns, könnyed testtartás, kecses mozdulatok, az érthető szép beszéd művészetét gyakorolták volna.

Mennyire sajnáltuk, hogy a szűk színpad és más kezdetleges és hiányos felszerelések dacára is jól kidolgozott korrekt előadásban nem gyönyörködött az a közönség, melynek megjelenése csak növelte volna ifjaink tettvágyát, a nemes versenyben való tovább haladását.

A nőszereplők (Wellmann Carola k. a., Márton Józsefné uróné, Olaj Zsuzsanna k. a., Wacy Anna k. a.) kivétel nélkül jól játszottak, többszörös taps és hangos tetszés nyilvánításra ragadván a közönséget.

A férfiak (Adler József, Wacy Zsigmond, Lövi Henrik, Emmer Odón, Tichy Adam, Márton József, Schatt Rezső, Rozenthal Albert.) keves kivétellel szintén sikerült a kitést mutattak be, különösen Schatt Rezső a darab rendezője, vált ki bízattaszerű játékaival.

Az inkább mennyiségileg, mint minőségileg tűndőklő közönség egy kelemenesen eltöltött est emléket magába zárva, előadás után tánczra kerekedett.

Az anyagiak számbavétele a rendezőseget nem a legkellemesebb hangulatba ejtette, mert mint halljuk, a bevétel alig fedezi a kiadást, s így a jótékonycélnak ismét csak a jószándékkal kell megelégednie.

Morgó.

— **Nemzetközi hírlapkiállítás.** Egy nagy érdekű kiállítás fog megnyílni Budapesten április havában. Néhány hírlapíró ugyanis már egy év óta azon fáradozik, hogy a világon megjelenő újságoknak minél teljesebb gyűjteményét állítsa egybe és azt a nagy közönségnek bemutassa. Roppant sok lap gyűlt máris össze; csak a közelmúltban érkeztek lapok: a cs. és k. algiriai, a korfui, a jeruzsálemi, a stockholmi, a brazíliai konzultól és másoktól. A kiállítás tiszta jövőre a vakok országos intézetének javára fordítatik. A kiállítás védnöke Pivár Ignác, kegyesrendi áldozópap, a vakok budapesti országos intézetének nagyérdemű igazgatója, a kiállítás rendezője és a bizottság elnöke pedig Spitzer József, a londoni „Chronicle“ és a párisi „L'Univers“ budapesti levelezője.

— **Valóságos Isten áldása** köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, a tüdő és torok mindennemű betegségeinél *Edger dijjutalmazott Mell-Pasztrillát és senki el ne mulassza* — saját jól fölfogott érdekében — azoknak idejekorán való használatát. Számtalan elismerő hála nyilatkozat tanuskodik elvitatlanul e kitűnő szer biztos hatása mellett. Kapható 25 kr. és 50 kr. és 1 frtos eredeti dobozokban minden-gyógyszertárban. Fő és szétküldési raktár Nádor-gyógy-szertár Budapest, váci körút 17.

C S A R N O K

A vihar.

Ma Kisséknél voltam. Nagy meglepetésemre Gízit könyezve, Bénit pedig izgatottan járva-keve találtam. A fiatalok ezen állapota annál is inkább lepott meg engem, mert tudtam, hogy szinte az imádig szeretik egymást.

Nem sokáig maradtam náluk.

Hazamenet el-el tűnődtem házas életem első évein. Eszembe jutott forrón szeretett férjem, egymás iránti önfeláldozó szerelmünk, kedveskedő gyöngédségünk, s minden kedves és jó, ami csak drága férjem halálával ért véget.

Édes, jó fiam, bányász volt közöttünk is amolyan kis vihar, a minő most e kedves fiatalok között van! Oh ezek a boldog, nagyon boldog emberek! Ez az édes, kedves aranyos ifjúság! Hát mi is fiatalok voltunk egyszer? Oh igen, igen, fiatalok voltunk mi is.

Tudom emlékszem, hogy volt idő, midőn kart-karba öltve szerelmünk s boldogságunk tudatában büszkén megelégedve haladtunk egymás mellett. Mégis, mégis előfordult, hogy férjem féltékenysége okozta felindulásában meg nem érdemelt gyanúsításokkal illetett. Ezek voltak azután életem legviharosabb, legkeserűbb napjai.

Emlékszem, házasságom negyedik bónapjában, karácsony első estéjén történt. Szülemnél töltöttük az estét. Hazajövet minden ok nélkül valami kimondhatatlanul fájdalmas, bátor szomorúság nagy levertséget vett rajtam. Kedves jó férjem kérdezte szomorúságom okát. Én, miután magam sem tudtam mire vélni levertségemet, már csak azért is, hogy megnyugtassam, egyszerűen azt feleltem, semmi bajom. De ez őt meg nem nyugtatta.

Kért, könyörgött. Hiába! Szomorúságom okát határozott alakba önteni nem tudtam. Csak fájt a szívem, sirt a lelkem, mintha egy bekövetkezendő nagy szerencsétlenség előérzete gyötörte volna.

Késésgbeejtő, szívem mélyéig ható tekintete csak növelte fájdalmamat s könyveket csalt szemembe. Ezek a könyvek örülttették tetteket őt. Gyanúsított. Azt mondta, mást szeretek, őt nem szeretem és soha nem szerettem.

Kutatni kezdett emlékezetében és megnevezett egyet leghevesebb leánykori udvarióim közül. Pedig jól tudta, hogy még leánykoromban is — ismerve a fiatal ember vonzalmát — szántam őt, lévén ő, szerelmétől eltekintve, igen derék jóra való fiatal ember. Már pedig azt a tértit soha sem szeretheti a nő, akit megszán!

E meg nem érdemelt gyanúsítás megindította könyeim záporát. Sirtam, sirtam keservesen. Azután nyugodtságot erőltetve magamra, bementem közös hálószobánkba és lefeküdtem.

Férjem fájdalmas sóhajtása, mely törként járta át szívemet, fénnyel magamhoz. Magamhoz megbocsátva izgatottságában kiejtett és némiképp igazoltnak is látszó szavait, mintegy a kibékülés jeléül odasimulék hozzá, megismogattam kezét, megcsókolám homlokát, szemét, száját, kezemre szoritám fejét.

Mind hiába! — Letettem fejét a párnára és kétségbeesve néztem őt.

Hát már vége volna mindennek közöttünk? Oda van már boldogságunk, szerelmünk? — Oh! E gondolat megörjített. Teptem hajam, szaggattam ruháim kétségbeesve néztem bol jobbra, hol balra, mintegy a lelketlen tárgyaktól várva segítséget. Felköttem, lefeküdtem, elmentem és megint oda simultam hozzá.

Nem szólott! Az egész éjet álmátlanul töltöttük. Férjem zokogásszerű sóhajai végtelenek voltak. Azt hittem, fájdalmam megrepesztí szívemet.

Szemrehányást tettem magamnak és ez állapot egyedüli okozójának tartottam magam.

Kértem, könyörgtem az Úr Istenhez, vegyen magához, hogy minden fájdalmamnak, bánatomnak vége legyen. Még kis lány koromban mesélte édes anyám, hogy a jó emberek haláluk után menybe szállnak és ott imádkoznak az élőkért.

E hosszú éjjelen eszembe jutottak drága jó anyám e szavai.

Kértem, könyörgtem a Mindenhatóhoz, vegyen magához a mennyekbe, hogy ott azután imádkozhassam férjemért. Belésugallhassam ártatlanságomat, megáldhassam jó egészséggel, gazdagsággal és egy olyan nagyon kívánt Pistikével.

Már ott is képzeltem magam. Láttam már áldásos batását. A nagy vagyont, a kis Pistikét, de... de... oh jaj, férjem nem volt boldog. Ott rágódott szíven a bánat, a késő bánat!

Reggel kiosontam a szobából és hozzám áfogatam rendes napi teendőimhez. Napközben, nehogy a szolgaszemélyzet figyelmét magunkra vonjuk, mintegy néma megáldás szerint, váltottunk néhány jelentéktelen szót.

Kedves jó szülem észre vették lehangoltságunkat, pirosra kisírt szemeimet. De csupa gyöngédségből nem kérdezősködtek. Egyszer kedveseim között a házasságról lévén szó, férjem hirtelen elhatározással bátyám felé fordult és azt mondta: „Barátom, sohase nősülj!” Valamennyiük szeme kérdőleg, de nagyon meglepetve is felém irányult.

E szavak utáni fájdalmas, kínzó érzelmeimet leírni nem tudom. Megtestesítése voltam a bánatnak és fájdalomnak.

Mikor a délelőtti folyamán férjem szobájába mentem azzal a szándékkal, hogy az érkezett leveleket íróasztalára tegyem, férjem felém fordítva fejét, végtelen szomorú hangon mondá:

— Az én boldogságom oda van!
— Az enyém is, — feleltem némi daczozal hangomban, — a tied is?

— Igen, az enyém is. Hisz neked már nem elég boldogtalanságom, még le is gyalázol. Hiszen úgy bánasz velem, mint én utolsó szolgálmal nem bánnék. Megszégyenítesz. Azt kérdelek mivel? Nem elég megszégyenítő nyilatkozatod a nősülést illetőleg?

— Jól van. Ha akarod elmegyek. Elmegyek messzire és soha vissza nem jövök. De ha születendő gyermeked és a világ miatt akarod, hogy maradjak, maradok, de csak egymás mellett fogunk élni és pedig úgy, mintha gyermekednek nevelője, háztartásodnak vezetője volnék.

E szavak után a nagy izgatottság szülte gyengeség miatt összeestem. Férjem felemelt, magához szoritott, dédelgetett és kedveskedő nevekkel illetett.

Nem tudom meddig fektüdtem így férjem karjai között. Mikor kinyitottam szemeimet és férjem könnyel áztatott jóságos arczárát néztem, csak akkor jutott eszembe szomorú helyzetem.

Kiakartam bontakozni karjaiból. Nem engedte.
— Nem jó így élni — kezdém — pedig mi-

lyen szépen akartam berendezni életünket. Hiszen minden kívánságom csak boldogíthatásodban összpontosult. És ime bizalmatlanságod mennyi zavart és fájdalmat volt képes okozni. Pedig olyan nagyon szeretlek! Soha kivüléd mást nem is szerettem. Istenem, édes Istenem, kérlek adj erőt, időt és alkalmat, hogy bebizonyíthassam önfeláldozó, osztatlan, nagy szerelmemet.

Kibékültünk.

A vihar csak növelte szerelmünket, boldogságunkat.

Megelégedéssel, örömmel telt; minden zajtól és feltűnéstől ment életünk, jó férjem haláláig, olyan volt, mint egy művészi kéz játszott a édes bájos Chopin nocturne.

G.-né Dembitz Regina.

Nyilttér. 1)

Henneberg-selyem

csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima csikos, kockázott, mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség, és 2000 mintázatban) stb. a megrendelt áru, postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Tekintetes

Dr. Náthán Bernát

városi tisztii főorvos urnak

Gyulafehérvár.

A nála a kötelesség érzettel párosulva, adja a tollat kezembe, abból az alkalmából, hogy kis fiamat a legteljesebb odaadással, és fáradhatlan kitartással, a legmagasabb fokú differenciál, következetesen a biztos haláltól megmentette, — doctor urnak ez uton is halás köszönetemet kifejezni.

Gyulafehérvár, 1897. febr. hó 12-én.

Kitűnő tisztelettel

Knopf Jakab.

1) E rovatban megjelenő közleményért nem vállal felelősséget Szerkesztőség

Liquer-gyáraknak és olyanoknak a kik szeszterme-
léssel foglalkoznak ajánlom

ESZENCZ

különlegességeimet
tökéletesen összeállítva likörgyárak számára.

Arjegyzekek és magyarázatok ingyen.

Pollák Fülöp Károly

E szenczia-különlegességek gyára

178 1—20 PRAGA Mariengasse 18.

Valódi parisi gyártmány eredeti csomagolásban jótállás mellett, orvosi tekintélyek ajánlata szerint teljesen biztos és ártalmatlan.

Gummi és halhólyag tucatonként. Eredeti csomagolásban	1.—6.—
Capotes americans rövid	2.—6.—
Párisi női szivacska	2.—6.—
Irrigator	1.80—5.—
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerinti vezetével	1.80—2.50
Szab. havibaj elleni kötelek „Diana öv” minden hülygnek nélkülözhetlen!	3.50 5.—

Gyűjtemény urnaknak 3.— 10.—
10 frnyi megrendelésnél 10—15 % árkedvezmény. Megrendelések pontosan és diszkrétan eszközöltetnek.

csász. és királyi szab. kőszergyártó,
KELETI J. Budapest, IV. Koronaherceg utoza 17.
és Paris Rue. Martelle 39.

— Arjegyzekek ingyen zárt borítékban. —

Ki iszik
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávét?

Mindenki a ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé

megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzátétele által elvész az idegizgató babkávénak általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségreontó hatása. *****

Mindenki a kinek egészségét valami megrontotta. Különösen ideg-

s gyomorbántalmakban szenvedőknél sok ezer esetben a legogósszágesebb és a legkönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé. *****

Minden asszony és gyermek, a kiknek gyöngye szervezetére különösen jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, úgy babkávézellel keverve, mint tisztán nagyon szeretik. *****

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mellett egészséges kávéitalt mégsem akar magától megvonni. Takarékosági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé, akár babkávével vegyítve, akár tisztán.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé

valóban egészségi és családi kávé, a mely szemekben a legjobb malátából készül; a babkávé kedvelt ízét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csak a Kathreiner-kávé egyesíti magában a babkávé kellemesen ingerlő ízét és a maláta-kávének egészséges, orvosiilag elismert és megerősített előnyeit. *****

Kérelem:

Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevételek alkalmával tessék jól vigyázni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner.**

Az olyan csomagban, a melyen nincs rajta a **Kathreiner** név, hamisított kávé van.

Hoff János-féle Maláta-készülek

gyengélkedők és betegek számára.

Hoff János-féle Maláta egészségi ital.

Mell, tüdő és gyomorfájás, emésztési nehézségek általános elgyengülés ellen, valamint tüdőök számára legjobb ízletes erősítő szer.

10 év óta vagy már régebben önnél vásárolok Maláta- és szőlő- sör és a többi Maláta-készületeket. Ez az egyetlen szer, mely feleségem egészségét helyreállította. Kérek egy új küldeményt.

C. Bögnér, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János-féle összpontosított Maláta-kihuzat.

Torokfájás, valamint kóros köhögés ellen; különösen gyermekek számára; leheleti-szervek megbetegedésekor ajánlatos; a bevétele is kellemes.

Az ön maláta-készületei valóban jó és erősítő szerek. Kérem küldjön belőle 5 nagy üveget, 1 font Maláta-csokoládét és 2/3 erszény maláta bonbonst.

Fischer G. Örnagy, 37. gyalogezred Nagyvárád.

Hoff János-féle Maláta egészségi Csokoládé.

Gyengeség, vérszegénység, idegesség, álmatlanság, étvágytelenség ellen nagyon ajánlatos. Kiváló jóízű, igen tápláló és nagy eredménnyel beteg és gyenge gyermekeknek és szoptató anyáknak használható.

Az ön maláta-csokoládéja a legkifináltabb a mi előttem ismeretes. Ezt a kellemes italt kóros gyomorfájás, vérszegénység és általános gyengélkedéseknél mindig jó eredménnyel használtam fel.

Dr. Niohai, Triebeli orvos.

Hoff János-féle Maláta-kihuzat-Mell-Bonbons.

Köhögés, rekedtség ellen töltőmulhatatlan. A valódi Maláta-kihuzat-Mell-Bonbons minden emésztési nehézségek nélkül tetszés szerinti mennyiségben bevehető.

Csodálatos volt az erős és nehéz köhögés gyógyulása az ön Maláta-Mell Bonbons használata által.

v. Zedlitz Neukirch, Waldenburg. Az ön bonbonjai feleségemnek köhögése ellen nagyon jó befolyással vannak. Busch, lelkes, Weischütz.

Kapható gyógyszerárakban, fűszer és más kereskedésekben, valamint Hoff János es. és kir. udvari szállító Wien I. Bez., Graben, Bräunerstrasse 8. Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Kérem a 140 holdas üzemi 15 éves nagy hírnévnek örvendő cég pontos címére ügyelni, mert itt több Ungvárynak is van 4-5 holdas kezdetleges kertészete.

Igy pl. Ungváry József, ki az egész országból összehordott fákkal kupeczkodik. Cseresnye- és meggyfa-csemeték nagy mérvbeni eladása.

Éladsra szánt készlet; cseresnyéből 80,000 db., meggyből 50,000 db. Cseresnyefa-csemeték árai: a 160-240 centiméter magas hajtással bíró, gazdag gyökérrel, életerős, 1-2 éves csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krig.

Meggyfa-csemeték árai: az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökérrel, igen szép fejlődésű, életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 50 krig.

Nagybani	100-an-	kint
250 " 40 " " " 1 " " " 36 " " "	100-an-	kint
500 " 40 " " " 1 " " " 34 " " "		
1000 " 40 " " " 1 " " " 32 " " "		
5000 " 40 " " " 1 " " " 30 " " "		

A 4-5 éves, igen erős meggyfa-csemeték 100-a 48 frt, 250 db. vételénél 45 frt, 500 db. vételénél 44 frt.

Igen nagy készlet van a következő cseresnye-fajokból: Germersdorfi nagy, Nagy fekete ropogós. Korai májusi cseresnye, Badacsonyi óriás, Ferencz császár ropogós, Dönnissen sárga ropogós, Hedelflugeni óriás. Dr. Entz feketeje, Schneider kései ropogós, Coburgi korai fekete, Glocker óriás, Büttner kései ropogós, Mezei ropogós, Reverchen ropogós, Heintze korai cseresnyeje, Korponai fekete ropogós, Mückebergi nagy, Disznódi fűszeres, Jabomay ropogós, Hollandi hercegnő, Kanizsai fekete, Esperes ropogós stb. stb.

Igen nagy készlet van a következő meggy-fajokból: Körösi meggy, Spanyol meggy piros, Pándi meggy, Korai Hortensia, Hortensia királynő, Eugenia, Váltva érő, Olgnicsi apátno, stb. stb.

A fenti cseresnye és meggyfajokon kívül adatnak ki körte, alma, szilva, őszli és kajszinbarozk, lasponya, bírs- és eperfa-ajtványok, nagy gazdasági mint törpére nevelt 1-2-3-4 éves példányokban, még pedig gazdag fajválaszték mellett. A csemeték tisztán homok talajon nevelkedtek s ezért gazdag gyökérzet s biztos fogamzási képességgel bírnak, ezen felül hiteles fajnak edzett természetűek, egészségesek, hosszú életűek és igen olcsók is. Adatik ki fentieken kívül 1-2-3-4 éves vadoncz is, körteből, almából, doucinból, paradicsom, alma, bírs, besztercei szilva, duránczi szilva, Prunus Myrobalana, Saint Joulken, kökény, mandula, sárga barack, cseresnye, fekete meggy, sajmeggy és eperből, az áruk erősség (vastagság szerint) következők:

2. CSOPORT.		3. CSOPORT.	
Kézbeli nemesítésre kiválóan alkalmas 2-3 éves vadonczok:	Nyári szemés alé, vagy gyökérképzés céljából kiültethető 1-2 éves vadonczok:	I. oszt. 4 fél 100 1.10 frt	1000 9.90 frt
I. oszt. 11 mm. 100 2.20 frt	II. " 3 fél " 0.85 " 7.65 "	II. " 3 fél " 0.85 " 7.65 "	
II. " 8 fél " 1.80 " 16.20 "	III. " 2 fél " 0.65 " 5.85 "	III. " 2 fél " 0.65 " 5.85 "	
III. " 6 fél " 1.40 " 12.60 "			

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Pénz **Pénzkölcsön** **Pénz**

Pénzkölcsön

Birtokra, házakra, gyárakra és gőzmalmokra, elsőhelyű betáblázásra 40 évre 4 1/2%-ra, 50 évre 4%-ra, 2-ik és 3-ik helyű betáblázásra 6%-ra

P E N Z T

váltóra 5-6 százalékra 10.000 forint gyorsan és diszkrétó mellett szerez, — valamint drága adosságokat convertál, úgy szintén váltót le-számítottat.

Schwarz Márton,
Budapest, Dob-utca 69. sz.
Kifutó referenciákkal szolgálhatok.

Pénz **Pénzkölcsön** **Pénz**

Flechtenkranke

trockene, nassende, Schuppenflechten und das mit diesem Uebel verbundene, so unerträglich lästige „Hautjucken“ heilt unter Garantie selbst denen, die nirgends Heilung fanden Dr. Hebra's Flechtentod. Preis Sechs Gulden Öst. W. gegen Vorherein-endung (auch Postmarken), wor auf zoll- und postfreie Zusendung erfolgt. — Bezug: St. Marien-Drogerie Danzig (Deutschland).

Dús mellékkeresetet

nyújtunk mindazoknak, kik törvényesen engedélyezett

sorsjegyek

részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak

Némi tevékenység mellett havonként 150—200 frt könnyen megkereshető.

Ajánlatok czimzendők:

MAY, ELFER és ADLER,
bank- és váltó-üzlet, Budapest.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közhívnél, oszúnál, tagzsággatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főaktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üvegoc „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Gyümölcsfa vadonczok és nemes ojtványok eladása

(Vadoncznál 3-5-10,000 drb. vételnél 5-10-15 százalék engedmény!)

A rendkívül gazdag gyökérzetű élet-erős vadonczok erősség szerint egyenlő vastagságukra vannak válogatva, mely végtelenül nagy előny a rendelésre nézve, ezen felül az árak is mérsékeltek, illetve igen alacsonyok.

3-4-5 éves állandó, vagyis termő he-lyökre kiültethető és ott azonnal be-ajtható vadonczok:

- I. minőségű — 20 milli m. vastag — 100-ra 10 forint.
- II. minőségű — 15 milli méter — 100-ra 5 forint.
- III. minőségű — 12 milli m. — 100-ra 2.50 forint.

Kézbeli nemesítésre alkalmas 2-3 éves vadonczok.

- I. minőségű — 10 milli — 100-ra 2 frt 1000-re 18 frt.
- II. minőségű — 7 milli — 100-ra 1.60 frt 1000-re 14 frt.
- III. minőségű — 6 m. — 100-ra 1.20 frt 1000-re 11.50 frt.

Nyári szemzésre alkalmas 1-2 éves vadonczok.

- I. minőségű — 5 milli — 100-ra 1 frt 1000-re 9.50
- II. minőségű — 4 milli — 100-ra 0.80 frt 1000-re 7.50
- III. minőségű — 3 milli — 100-ra 0.60 frt 1000-re 5.50

Vadonczok a következőkből rendelhetők meg: körte, alma, doucin, paradicsom, bírs, prunus myrobalana, szent joulken, kökény, sárga barack, mandula, őszibarack, fekete meggy, sajmeggy, (prunus manaleb) eper.

Ungváry Sándor,
gyümölcsfa-iskolájában Czepléd

Ugyancsak fentl. cégnél kaphatók magas törzsű és törpére nevelt körte, alma, szilva, őszibarack, kajszin, cseresnye, meggy, eper, bírs és noszpolya csemeték is a következők ár mellett.

Az 1-2 éves igen szép csemete darabja 15-20 kr.
a 2-3 éves igen szép csem. dbja 25 „
a 3-4 „ 30 „
a 4-5 éves legerősebbek dbja 35 „

Nagyobb vételeknél árengedmény adatik.

Tessék árjegyzéket kérni!